

2019-05-27

Dnr U2018/04684/UF
Gem 2019/0076

Till
Utbildningsdepartementet

Att förstå och bli förstådd – ett reformerat regelverk för tolkar i talade språk, SOU 2018:83

Sveriges läkarförbund har fått rubricerat betänkande på remiss via Saco och vill framföra följande synpunkter.

Förbundet är i stort positiva till förslagen men vill belysa några punkter enligt nedan.

Kap 5. Tolkarna och deras arbetsmarknad

Utredningen föreslår att vissa myndigheter ska kunna anställa egna tolkar. Här ser vi en risk för att tolken hamnar i lojalitetskonflikt och därmed kan tolkens opartiskhet påverkas, till exempel vid anställning hos Försäkringskassan.

Kap 6. Utbildning

Läkarförbundet menar att även utbildning av tolkens motpart bör belysas i sammanhanget. Vårdpersonal bör få utbildning i bemötande av tolkar och kommunikation via tolk skall ingå i personalens grundutbildning.

Kap 9. Barn och anhöriga som tolkar

Läkarförbundet anser att det är väldigt viktigt att barntolkning förbjuds.

När det gäller tolkning av anhöriga tar utredningen en svagare ställning. Tidigare utredningar har påpekat att anhöriga ibland tar över samtalet mellan patient och vårdpersonal, vilket påverkar patientens delaktighet i beslut om vård och i vissa fall kan riskera patientsäkerheten, till exempel vid våld i nära relationer. Vi anser därför att det ska vara möjligt för vårdpersonal att avböja anhörigtolkning, dock krävs inget totalförbud.

Kap 11. Teknikutveckling

Tack vare teknikens utveckling finns numera möjligheten att använda tolktjänster på distans. Sådana tjänster är naturligtvis billigare. Man bör dock uppmärksamma att vissa sjukdomstillstånd kräver en närvarande tolk och det är av värde att utredningen belyser och definierar sådana tillstånd.

Kap 13. Kostnader och finansiering

En tidigare utredning av Socialstyrelsen visade att 16 av 21 regioner betalar ett lägre tolkarvode än staten. Det har medfört att tolkar har mindre benägenhet att arbeta för regionerna. Läkarförbundet anser att det vore av yttersta vikt att denna problematik uppmärksammas. Sjukvårdens huvudmän bör uppmanas att vid sina upphandlingar av tolktjänster eftersträva god kvalitet och inte enbart låga kostnader.

Avslutningsvis vill vi framhålla att det är välkänt att samtal via tolk inom hälso- och sjukvården tar längre tid i anspråk. Läkarförbundet anser därför att det är av stor betydelse att utredningen tar upp denna fråga så att vårdpersonal ges goda förutsättningar för att bemöta patienter i behov av tolk.

Vänliga hälsningar

Heidi Stensmyren
Förbundsordförande
Sveriges läkarförbund

Sara Tunlid
Utredare
Politik och profession

sara.tunlid@slf.se
Direkttelefon 08-790 3381